

Kompromis mellem det privilegerede Ting og det folkevalgte Ting, var det en Glæde at se et Regeringsforslag, som ganske tilintetgjorde Forfatningen af 1866 og lagde Ansvaret der, hvor det alene bør lægges: i hele Folkets Haand. Vi saa allerede, hvorledes det vilde virke vækkende og opdragende i det danske Folk.

Desværre var der jo, som sagt, ogsaa dem her i Salen, paa hvem Konseilspræsident Klaus Berntsens Tale og Forslag virkede som en stor Skuffelse. De havde ikke troet, at der skulde være kommet et saa demokratisk Forslag fra den moderate Regering. Det, at Regeringen paa et saa afgørende Punkt saa stærkt hævdede Venstres Idealer, virkede paa dem som en Skuffelse. Og det viste sig jo, at Indehaverne af Valgretsprivilegierne desværre ikke forstod, at det vilde baade hele det danske Folk og dermed ogsaa dem selv bedst, om alle Privilegier faldt bort. Det viste sig, at de konservative Politikere, der støtter deres Politik paa den privilegerede Valgret, ikke forstod, at dette i Virkeligheden var den allerstørste Hindring for, at deres Politik paa en sund Maade kunde komme til at gøre sig gældende. Højre forstod ikke, at det Retfærdighedskrav, at enhver fuldmyndig Mand og Kvinde faar lige politisk Ret uden Hensyn til Stand eller Stilling, det kan ikke standses, men at jo stærkere og jo længere man modsætter sig det, desto mere vil det komme til at gaa ud over dem, der gør det. Højre forstod ikke dette, men stemte imod Forslaget her, og skønt Højre i Landstinget først stod vaklende og ikke straks turde følge Opfordringen til at slaa Forslaget ned, endte det jo dog med, at man standse det ved en Dagsorden.

Fra de tre demokratiske Partiers Side her hilstes Forslaget derimod med den allerstørste Glæde. Regeringspartiets Ordfører, det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager), udtalte i Slutningen af sin Tale: „Alt i alt maa det siges, at det Forslag, Regeringen har fremsat, er et overmaade helstøbt Forslag, og jeg ønsker paa mit Partis Vegne Regeringen til Lykke med, at den har været i Stand til enigt og samlet at forelægge et saa gennemdemokratisk Forslag, som dette er.“ Og saavel fra socialdemokratisk som fra radikal Side lød det, at ihvorvel man paa forskellige Punkter kunde have ønsket Forslaget anderledes og mere vidtgaende, kunde man dog med Glæde give det sin Støtte, fordi det helt ud brød med den privilegerede Valgret.

Siden Behandlingen af Forslaget i forrige Samling har der jo været Valg, og det er rigtigt, som den højtærede Konseilspræsident sagde forleden ved Forelæggelsen af Forslaget, at alle her i Salen er valgte enten som Tilhængere eller som Modstandere af dette Forslag eller i hvert Fald af det bærende Grundprincip deri: den lige og almindelige Valgret. Der har jo rundt omkring i Landet hævet sig enkelte Røster til Fordel for i Stedet for at lade Landstinget fremgaa ved Valg af de kommunale Raad at sætte Valgretsalderen til Landstinget op. Men jeg er ganske sikker paa, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borbjerg) har Ret i sine Betragtninger, at først og fremmest maa man betragte Valget den 20. Maj som en bestemt Udtalelse fra Vælgerne om, at man ønsker en Forfatning, der hviler paa den lige og almindelige Valgret, og at man er villig til at opgive Særønsker — ogsaa mulige Ønsker om en højere Valgretsaldere til Landstinget i Stedet for at lade Landstinget fremgaa ved Valg af de kommunale Raad —, at man er villig til at opgive sine Særstandpunkter til Fordel for det Standpunkt, som har bedst Udsigt til at samle de demokratiske Partier her paa Tinge.

Valget den 20. Maj gav altsaa Ministeriet Berntsens Grundlovspolitik en saa ubetinget og stærk Tilslutning, som vel kunde ønskes. Ministeriet mente imidlertid, at det, da det partimæssigt svækkedes ved Valget, ikke kunde fortsætte som Regering, men maatte overlade Regeringen til andre, skønt baade Socialdemokratiet og det radikale Venstre ønskede, at Ministeriet Berntsen skulde være blevet siddende og have ført sit Forslag igennem. Situationen blev jo da en saadan, at det radikale Venstre maatte overtage Regeringen, hvis Grundlovssagen skulde føres videre, og jeg vil gøre opmærksom paa, at der er kun eet Regeringsparti, det er det radikale Venstre. Det ærede Medlem fra Esbjerg havde stærk Lyst til at understrege, at der var to Regeringspartier. Men der er eet Regeringsparti, som overtog Ledelsen efter Tilsagn om fuldt loyal Støtte i den store Sag, som det her gælder, fra de andre demokratiske Partier her i Salen. I fuld Tillid til dette Tilsagn fører altsaa det radikale Ministerium Sagen videre og tillige i fuld Tillid til, at denne Sag har en saadan Fremdriftskraft i sig, at det nok skal vise sig, at den, der vil lægge den virkelig alvorlige Hindringer i Vejen, bliver knust derved.